

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 840 ²	Τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου Τετάρτη 18 Ἰανουαρίου 2017 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος

(προετοιμασία καὶ ἔξοδος στὴ μάχη ἐναντίον τῆς πλάνης)

Τὸν Ἰανουάριο, ἀγαπητοί μου, **ἐορτάζουν πολλοὶ πατέρες** τῆς Ἐκκλησίας. Στὴν ἀρχὴ ὁ Μέγας Βασίλειος, ἐνδιαμέσως ἄλλοι πολλοί, καὶ στὸ τέλος οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι. Μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ παράδειγμά τους, μὲ τοὺς ἀγῶνες καὶ τὰ συγγράμματά τους στόλισαν τὸν πνευματικὸ οὐρανὸ ὄλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους.

Στὸ μέσον τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ἰανουαρίου, σὰν ἀστέρι πρώτου μεγέθους, λάμπει ὁ **Μέγας Ἀθανάσιος**, τοῦ ὁποῖου τὴν ἱερὰ μνήμη ἐορτάζουμε σήμερα. Στὴ σειρὰ τῶν ἡρώων τοῦ χριστιανισμοῦ πρώτος ἔρχεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καὶ δεύτερος ὁ Μέγας Ἀθανάσιος· ὁ Παῦλος κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων, ὁ Ἀθανάσιος κορυφαῖος τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας· «πατὴρ πατέρων», ὅπως τὸν ὠνόμαζαν.

***

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος γεννήθηκε στὰ τέλη τοῦ 3ου αἰῶνος στὴν Ἀλεξάνδρεια. **Ἀπὸ νωρὶς ἔδειξε, ὅτι θὰ γίνῃ μέγας.** Εἶχε κλίσι στὰ γράμματα, ἀλλὰ περισσότερο στὴ θεολογία. Τακτικὸς στὴν ἐκκλησία, βοηθοῦσε τοὺς ἱερεῖς, ἢ μᾶλλον ἤξερε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς παρὰ τὴν παιδικὴ ἀκόμη ἡλικία του. Κάποτε, παίζοντας μὲ συνομηλικούς του, βάπτισε ἓνα ἄλλο μικρὸ παιδί. Καὶ τέλεσε τὸ βάπτισμα μὲ τόση ἀκρίβεια, ὥστε ὁ πατριάρχης, ποὺ τοὺς παρατηροῦσε ἀπὸ τὸ παράθυρο, θαύμασε καὶ ἐνέκρινε τὸ βάπτισμα τοῦ παιδιοῦ ἐκείνου ὡς ἔγκυρο βάπτισμα.

Ὁ Ἀθανάσιος προσελήφθη στὴν αὐλὴ τοῦ πατριαρχείου. Ἔμαθε γράμματα σὲ σχολεῖα. Ἀλλὰ σπούδασε καὶ στὸ ἀνώτερο ἀπ' ὅλα τὰ πανεπιστήμια. Ποιὸ εἶν' αὐτό; Μὴ παραξενευτῆ κανεῖς, εἶνε ἡ **ἔρημος!** Ναί, ἡ ἔρημος. Μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη, μακριὰ ἀπὸ τὴ Βαβέλ τῆς κοινωνίας καὶ τὴ διαφθορά. Ἐκεῖ μαθήτευσε καὶ διδάχθηκε τὰ ὑψίστα μαθήματα. Στὴν ἔρημο ὁ προφήτης

Ἠλίας, στὴν ἔρημο ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, στὴν ἔρημο ὁ Χριστός. Ἐκεῖ τὰ μεγάλα καὶ ἐκλεκτὰ πνεύματα. «*Τοῖς ἐρημικοῖς ζωὴ μακαρία ἐστὶ, θεϊκῶ ἔρωτι πτερουμένοις*», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας (ἀναβ. ἡχ. πλ. α'). Στὸ πανεπιστήμιο τῆς ἔρημου ὁ Μέγας Ἀθανάσιος μελέτησε τρία βιβλία. Τὸ πρῶτο εἶνε ὁ **ἑαυτός μας**, τὸ «*γνώθι σαυτόν*». Τὸ δεύτερο εἶνε ἡ **φύσις**· τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ποὺ διδάσκουν τὴν πανσοφία, τὴν παντοδυναμία καὶ ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ τρίτο βιβλίο, ποὺ ἐμεῖς χασμουριόμαστε ὅταν τ' ἀκοῦμε, εἶνε τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ἡ **ἁγία Γραφή**. Τὴν ἔμαθε ἀπ' ἔξω ὁ Μέγας Ἀθανάσιος.

Διδάσκαλό του εἶχε τὸν Μέγα Ἀντώνιο. Ἦταν ὁ λαμπρότερος ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου. Ἔτσι ἔγινε καὶ αὐτὸς διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἔτσι ἐτοιμάστηκε γιὰ τὸ μεγάλο ἀγῶνα.

Ἡ ἱστορία, ἀγαπητοί μου, διδάσκει, ὅτι σὲ κρίσιμες στιγμὲς ὁ Θεὸς ἐπεμβαίνει καὶ ἀναδεικνύει μεγάλα ἀναστήματα, ποὺ εὐεργετοῦν καὶ σώζουν καὶ δοξάζουν τὰ ἔθνη. Ἕνας μέγας ἄνδρας εἶνε εὐεργεσία. Καὶ ἀλλοίμονο στὰ ἔθνη ποὺ ἔπαυσαν νὰ γεννοῦν **μεγάλους ἄνδρες**. Αὐτοὶ βεβαίως δὲν γεννιῶνται κάθε μέρα, ἀλλὰ μέσ' στὰ ἑκατὸ ἢ στὰ διακόσια ἢ στὰ τριακόσια χρόνια.

Ἐὰν ὁμως ὁ Θεὸς ἀναδεικνύει μεγάλους ἄνδρες γιὰ τὰ ἔθνη ποὺ ἀγαπᾷ, πολὺ περισσότερο γιὰ τὸν ἐκλεκτό του λαό, ποὺ εἶνε ἡ **Ἐκκλησία** τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς τὴν ἵδρυσε, αὐτὸς τὴν πότισε μὲ τὸ αἷμα του. Αὐτὸς λοιπόν, ὁ Θεάνθρωπος, προετοίμασε καὶ ἀνέδειξε καὶ τὸν Μέγα Ἀθανάσιο. Διότι πράγματι ἦταν κρίσιμες τότε οἱ στιγμὲς γιὰ τὴν Ἐκκλησία.

Παρουσιάστηκε κίνδυνος. Κίνδυνος ἐσωτερικός, μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶνε μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν ἐξωτερικό.

Κινδύνευε ή Έκκλησία – από ποιόν; Από έναν ιερέα όχι τυχαίο, αλλά μορφωμένο και επιστήμονα, ιερέα άσκητή. Ήταν ο **Άρειος**. Αυτός είχε μία έωσφορική κακία, την υπερηφάνεια. Κι όπως λέει ο Κοσμάς ο Αιτωλός, δεν υπάρχει μεγαλύτερο άμάρτημα από την **υπερηφάνεια** κι απ' την πορνεία κι απ' τη μοιχεία χειρότερη είναι αυτή. Όταν βλέπης υπερήφανο άνθρωπο, είναι σαν να βλέπης διάβολο· όταν βλέπης ταπεινό, είναι σαν να βλέπης άγγελο.

Και ο Άρειος ήταν υπερήφανος. Νόμιζε, ότι με το μυαλουδάκι του θα λύση το μέγα μυστήριο της άγιας Τριάδος· πώς τα τρία πρόσωπα, Πατήρ Υιός και άγιο Πνεύμα, είναι μία Θεότης. Δεν μπόρεσε βέβαια. Είναι ποτέ δυνατόν ένας ποταμός να χωρέση σ' ένα ποτήρι νερού ή μιιά θάλασσα σ' ένα ρακοπότηρο; Άλλο τόσο είναι δυνατόν να χωρέση στο μικρό μυαλό του ανθρώπου, έστω κι αν είναι ιδιοφυία, ένα μυστήριο. Έδω ο Άρειος από την υπερηφάνειά του έπεσε έξω και είπε - **βλασφήμησε** τί; ότι ο Υιός δεν είναι το δεύτερο πρόσωπο της Θεότητος, ότι ο Χριστός είναι ένα κτίσμα, είναι ένα δημιούργημα όπως τα άλλα. Όχι Θεός, αλλά κτίσμα.

Ο Μέγας Άθανάσιος με επιχειρήματα ακαταγώνιστα από τη Γραφή κατώρθωσε να νικήση τον Άρειο, να δείξη ότι **ο Χριστός είναι Θεός**.

Ναί, Θεός. Έδω είναι ή ουσία. Το Χριστό τον παραδέχονται και οί Τοῦρκοι και οί Κινέζοι και οί Άάπωνες, τον παραδέχονται όλοι· αλλά όχι ως Θεό. Έδω είναι ο μέγας κόμπος. Πολλοί, δήθεν μορφωμένοι, τον παραδέχονται ως κοινωνιολόγο, ως ποιητή, ως φιλόσοφο, ως έξοχη προσωπικότητα, αλλά δεν υπογράφουν αυτό που φωνάζει σήμερα ο Μέγας Άθανάσιος· ότι ο Χριστός είναι Θεός! Αυτό κήρυξε μεγαλοφώνως εκείνος, διάκονος τότε, **στην Πρώτη (Α') Οικουμενική Σύνοδο**, που συνήλθε στη Νίκαια της Μικράς Άσίας το 325.

Ο Άρειος νικήθηκε θεολογικά. Άλλα κοσμικά ήταν δυνατός. Είχε φίλους στρατηγούς και βασιλείς, και συντάραξε όλόκληρη την αυτοκρατορία. Ήρθαν στιγμές που ο Μέγας Άθανάσιος έμεινε μόνος. Δεσποτάδες, παπαδες, καλόγεροι, λαός, μπροστά στη βία της έξουσίας υπέκυψαν και έγιναν άρειανοί. **Μόνος, επί πενήντα χρόνια, κράτησε τη σημαία του Χριστού**. Για την Όρθοδοξία πέντε φορές έξωρίστηκε σε σπηλιές, σε φαράγγια, σε έρημους, συνεχώς διωκόμενος...

* * *

Σήμερα, άγαπητοί μου, ο πόλεμος έναντιον της πίστεώς μας κορυφώνεται. Πολλοί οί

έχθροί, διαφόρων χρωμάτων και σχημάτων. Ζητούν να ξεθεμελιώσουν την Έκκλησία του Χριστού. Από τους **χιλιαστές**, τα έγγόνια αυτά του Άρειού, μέχρι τους όποιουσδήποτε άλλους. Μισούν το σταυρό. Μισούν τους άγίους. Μισούν τον Μέγα Άθανάσιο, δεν θέλουν ούτε να τον άκούσουν, ενώ τον Άρειο τον όνομάζουν «άδελφό».

Αυτά είναι φρούτα - πλάνες που μάς ήρθαν από τη Δύση. Το πλείστον αυτών είναι άμερικανικής προελεύσεως. Δεν κατηγορώ την Άμερική· είναι χώρα που άλλοτε μάς βοήθησε και μάς ευεργέτησε· αλλά την ώρα αυτή θα μάς κάνει κακό μεγάλο. Διότι αυτή τους προστατεύει και τους υποθάλπει. Μιλώ έξω από πολιτικά· αλλά σας λέω, ότι κινδυνεύουμε την ώρα αυτή από **τα δολάρια των Άμερικάνων**. Είναι τα τριάκοντα άργύρια του Ιούδα. Και υπάρχουν δυστυχώς άνθρωποι έτοιμοι να πουλήσουν γι' αυτά την πίστι των πατέρων τους.

Άλλ' όχι! Το πιστεύω άκραδάντως. Γνωρίζω το λαό μας. Είναι μόνο ανάγκη να διαφωτισθί, να δή τον κίνδυνο και ν' άφυπνισθί. Και υπάρχουν πολλές έλπίδες, ότι **ο λαός μας άφυπνίζεται**. Θέλετε παράδειγμα; Σ' ένα χωριό της έπαρχίας μας χιλιασταί έφθασαν πρωί - πρωί. Η άστυνομία δεν μπορούσε να τους κάνει τίποτα· είχε έντολή να μην τους πειράξουν. Άλλα είναι ο λαός φρουρός. Μόλις στο χωριό αυτό παρουσιάστηκαν χιλιασταί, οί Χριστιανοί άνέβηκαν στα καμπαναριά και χτυπούσαν νεκρικά τις καμπάνες επί μία ώρα. Έτσι δεν τόλμησαν οί χιλιασταί να μπουν μέσα. Σε άλλη πόλι κανένας κινηματογράφος δεν δέχτηκε να παραχωρηθί για συγκέντρωσι των χιλιαστών. Και στη Φλώρινα πήγαν χιλιασταί και προσέφεραν μεγάλο ποσό στην ιδιοκτήτρια ένός κινηματογράφου. Και ή άξιοπρεπής Έλληνίδα τί άπήντησε; Ός γνήσιο παιδί του Μεγάλου Άθανασίου τους είπε·

–“Όλα τα δολάρια της Άμερικής να μου δώσετε, δεν τα δέχομαι. Προτιμώ να πεθάνω φτωχιά, μα **χιλιαστή δεν βάζω μέσα!**”

Αυτή να είναι ή άπάντησι όλων μας.

Όλοι μαζί λοιπόν, μικροί και μεγάλοι, άς προτάξουμε μιιά άσπίδα, πάνω στην όποία να προσκρούση κάθε αίρεσι, είτε των χιλιαστών είτε όποιαδήποτε άλλη, και με μιιά ψυχή, μιιά πνοή, ένα φρόνημα, **να καταπολεμήσουμε τις αίρέσεις**. Τότε πραγματικώς θα έχουμε την προστασία της άγιας Τριάδος και την εύλογία του Μεγάλου Άθανασίου, του όποιου την ιερά μνήμη έορτάζουμε σήμερα· άμήν.

(†) **έπίσκοπος Αύγουστίνος**